

det på GATT-liberaliseringen. Det danske omkostningsniveau levner imidlertid ikke plads til en skarp priskonkurrence på det internationale marked. Dansk landbrug skal ikke konkurrere på bulkvarer med lande, der har et omkostningsniveau, som vi ikke kan få og vel i realiteten heller ikke ønsker os.

I stedet skal der ske en fortsat styrkelse og udvidelse af hele jordbrugserhvervet med udgangspunkt i produktkvalitet. Der skal sættes på høj kvalitetsbegrebet, som ud over en umiddelbar syns- og smagsoplevelse også omfatter elementer som sundhed, ernæring, produktionsmetoder, miljø osv.

Der er for mig ikke nogen tvivl om, at forbrugerne har udvidet deres definition af kvalitet. For år tilbage var kvalitetsdefinitionen vel nærmest: Hvordan smager det, og hvordan ser det ud? Jeg er af den klare overbevisning, at flere og flere forbrugere, når de sidder med deres aftensmad foran sig, også stiller spørgsmål som: Hvilke konsekvenser har det haft for natur og miljø? Hvordan har dyrevelfærden været? Hvordan har forarbejdningsindustrien behandlet disse her produkter med hensyn til tilsætningsstoffer, hormoner osv.? Og endelig gælder selvfølgelig stadig det gode gamle kvalitetsbegreb som smag og udseende.

Jeg må måske stiltødt spørge: Hvem har bedre muligheder end netop dansk landbrug for også at tilfredsstille de nye kvalitetsbegreber, som jeg her har omtalt?

Som jeg tidligere har tilkendegivet, må initiativer til opfølgning af GATT-aftalen ses i sammenhæng med finanspolitikken. Det er også regeringens opfattelse, at det frem for at give det, som jeg godt vil tillade mig at kalde en mere simpel kompensation til landbruget, er betydelig mere frugtbart at iværksætte en række fremadrettede initiativer til en omstilling, som kan styrke jordbrugserhvervet på lang sigt.

Jeg har bemærket nogle af de talstørrelser, der har været nævnt i debatten; hvis man omregner dem i forhold til den enkelte bedrift, taler vi om noget, der ligner en årlig lettelse på omkring 1.000 kr. i gennemsnit. Jeg må stiltødt stille det spørgsmål: Tror man ikke, at man meget bedre tilgodeser den enkelte landmand med en samlet strategi som den, regeringen har lagt op til, frem for det, jeg tillader mig at kalde en mere simpel kompensation? For jeg forstår, at der er bred enighed om en forholdsvis stram finanspolitisk styring. Lad mig i den forbindelse indskyde, at det også er i fuld overensstemmelse med

finansloven for 1993, hvor der jo netop tales om at forudse et behov for omstillingsstøtte og ikke om økonomisk kompensation.

Gennem en fremadrettet indsats vil det være muligt at styrke og udbygge fødevarersektorens position på markederne, vel at mærke som fortsat producent af kvalitetsbetonede fødevarer i bred forstand. Regeringen har på finansloven for 1995 afsat i alt 525 mio. kr. over de næste 4 år til en samlet strategi for omstilling og udvikling af jordbrugserhvervet netop i lyset af GATT-aftalen.

Initiativerne i strategien kan grupperes i fire hovedområder: Først og fremmest – som noget vigtigt – en styrket indsats på forskningsområdet; dér er jeg glad for, at vi allerede nu på anbefaling af Zeuthen-udvalget har en national strategi for jordbrugsforskning i Danmark. For det andet er produktion af sunde og ernæringsrigtige fødevarer samt et forbedret arbejdsmiljø en vigtig faktor. For det tredje kvalitetssikring, som jeg før har været inde på. Og endelig en satsning på uddannelse og efteruddannelse.

Der sker en markant styrkelse af forskningsområdet gennem en forøgelse af basisbevillingerne, som var tiltrængt, og programmidler til jordbrugs- og fødevarerforskning for at øge vores viden om de faktorer, der medvirker til en styrket kvalitet i bredeste forstand. Derigennem sikrer vi bl.a. etablering af centerdannelser og rammeprogrammer inden for jordbrugs- og fødevarerforskningen. Vi er også opmærksomme på vegetabilsk råvarekvalitet, zoonoser, økologi, markovervågning osv. I den forbindelse kan jeg som en sidebemærkning nævne, at der vil blive etableret en økologisk forsøgsgaard.

Det er regeringens opfattelse, at de nævnte initiativer udgør et godt grundlag for en udvikling og omstilling af jordbrugserhvervet. Samtidig er initiativerne primært rettet mod at forbedre erhvervets rammevilkår, hvilket er i overensstemmelse med regeringens erhvervspolitiske strategi.

Den øgede vægt på kvalitet i produktionen skal naturligvis kombineres med en strategi, som gør det muligt at finde afsætning på de markeder, hvor købedygtigheden og viljen til at honorere høj kvalitet er størst. Vi skal forfølge en højværdistrategi.

EU's hjemmemarked opfylder på mange måder disse kriterier – også, som tidligere nævnt, efter udvidelsen med bl.a. Finland og Sverige – men der er fortsat et betydeligt behov for afsætning af landbrugsprodukter i lande